

ئەوھتا وا بەسەر بەردە بازەکانی ناو ئەو جوگەلەپەیی
 لای ماله گامیشەوانەکاندا دەپەرینەوھ.. بەلام ئەو
 بەردانەیی لە ژێر ئاوەکەدا نقووم بوون و بە لیتلی
 دەبینرین، لە کۆمەلیک دەموچاوی شیتاوی و خەمناک
 دەچن، چ ئەوان و چ گەورەکانیش، کە لەسەر زک
 نووستوون و پشتیان گەیشتۆتە سەرروی ئاستی ئاوەکە،
 ئارەزووی خۆیانە لە چی دەچن و لە چی ناچن، ئیمە
 قاچیان دەخەینە سەر و دەپەرینەوھ.. بۆ پەرینەوھش ئەو
 گرینگ نییە، تۆ چەند توانات ھەبە، بە لکو ئەو گرینگە
 جەستەیی تۆ چەند فیئل و چەند ھونەر دەزانیت.. ریک لە
 سەما دەچیت.. سەمایەکی تەواو جیاوازی لەو سەمایەیی
 تاوی لەمەوبەر دەف و زنجیر و ھایوھووی دەرویشەکان
 دوور لە خواستی خۆمان پیتیان دەکردین.. نابیت خەیاڵت
 پروات و بیر لە رابردوو، یان لە داھاتوو بکەیتەوھ.. دلت
 خۆشە، یان ناخۆش، دەبیت کەمەرت بەرزینیت..
 دەستەکانت وەکو سەوڵی بەلەم بەملاو پەولادا
 بجوولینیت.. ئەوھتا دایکم و «پوورە گولبەھار» یش
 دوور لە خواستی خۆیان سەما دەکەن.. ئەگەرچی دەزانم
 نابیت بە ھیچ ژنیکی کۆبی بلیم پوور و دادە، بەلام ئەو
 حالەتەیی ئەوی تیدایە، ھەموو سیما کۆبیانییەکەیی
 شاردۆتەوھ و چوار جار بە قەدەر خۆی دەریخستووە.. ئەو
 بارانەش پەنگی ئاوەکەیی گۆریوھ.. لە پەنگی ھەورەکان
 دەچیت.. ناکریت بە جوانی نەزانی، ھەتا ئەگەر سوو
 بزانی ھەمان چلکاوی رۆژانە.. پەنگ ئاواپە.. پیسی و
 پاکی نازانیت.. لە ھەرکۆی و لە ھەر کاتی کدا بیەویت،
 دەردەکەویت و ھەموو شتییک دەخاتە ژێر دەسەلاتی
 خۆیوھ.. ئەوھتا بیرت دەباتەوھ، کە پەرینەوھ مانای

لەسەر دەستی عادیل سەلیم دەنووسم

کاروان عومەر کاکە سوور
(دانیمارک)

(۲-۲)

گه‌یشتنه له شوینیکه‌وه بۆ شوینیکی جیاواز.. باشه کێ به منی وتووئه و پێناسه‌یه بۆ په‌رینه‌وه بکه‌م..؟! ئه‌دی بۆ په‌رینه‌وه ئه‌و شوینه نه‌بیت، که دوو شوینی تۆراو به یه‌کتر ناست ده‌کاته‌وه..؟! هه‌ر خه‌را له‌وه‌ش په‌شیمان ده‌به‌وه و ده‌لیم په‌رینه‌وه‌یه شوینه‌کان له یه‌کتیری داده‌پریت.. ده‌ ئاخه‌ر لیکترانیش نه‌با، که‌س په‌رینه‌وه‌ی نه‌ ده‌ناسی.. له‌و ده‌شته‌ی نیوان مالمی خۆمان و قوتابخانه هه‌ر ئه‌وه‌نده من زمانم سووتا و به «عادیل» م وت:

- له سه‌رخۆلی رینگاکه...

ئهو وه‌کو شیرێ سه‌ر ئاگر هه‌لچوو پیتی وتم:
- ئای که قسه‌یه‌کی بێمانایه...!! ده‌بیت بلتی له‌سه‌ر رینگاکه، چونکه رینگاکه هه‌ر خۆی خۆله.. قابیله رینگاکه ناسن بیت و خۆلیان له‌سه‌ر رۆ کردبیت...؟!
- هه‌مووشی هه‌ر خۆل نییه... ئه‌گه‌ر زۆر زۆر هه‌لیکۆلین، ده‌گه‌ینه ئاو و خۆل نامینیت.
- به‌لام ئه‌وکاته پیتی ده‌وتریت بیر، پیتی ناوتریت رینگا.. ئیمه باسی رینگا ده‌که‌ین.

ئیمه بپه‌رینه‌وه و نه‌په‌رینه‌وه، ئه‌وا له‌وبه‌ر هه‌ر به‌ ژێر که‌پری دوو‌کانه‌کانی ناو بازاردا ده‌رۆین.. که‌واته ئیمه ئیستا له‌ مالمی ئه‌و پیاوه‌ نزیکین، که له‌ منداڵتیک ده‌چیت.. به‌لام دیمه‌نی داره‌ بازه‌که و ده‌رویشه‌کان له‌ به‌رچاوم لاناچن.. ئه‌گه‌ر لاش بچن، هه‌ر خۆم ده‌یانه‌پنمه‌وه.. چیت له‌وه‌ ده‌بینم خۆم بترسینم.. وه‌کو ئه‌و شه‌وانه‌ی قاچه‌که له‌ گۆرستانه‌وه ده‌هاته‌وه و له‌سه‌ر دیواره‌وه خۆی هه‌لده‌دایه‌ حه‌وشه‌مانه‌وه.. په‌نام بۆ سه‌دان فیتل ده‌برد هه‌تا له‌به‌رچاومی لابه‌رم، که‌چی سووک و ئاسان ده‌مه‌یتنایه‌وه.. «خون»ی لێ ده‌چۆرایه‌وه.. ورده ورده هه‌موو شتیک له‌و تیشکه‌ باریک باریکانه ده‌چون، که دوای ئیواره له‌ رۆژ به‌جی ده‌مان و وه‌کو په‌شمه‌ک له‌سه‌ر رووی ئه‌و ئاسمانه‌ لێله‌دا ده‌توانه‌وه.. هیوام ده‌خواست رۆژی له‌ رۆژان کۆلاره‌که‌م بگه‌یه‌نمه ئه‌وی و به‌و تیشکانه‌ بۆیه‌ی بکه‌م.. چیتێ ترس له‌ هیچ چیتێکی دیکه‌ ناچیت.. ئه‌مه ده‌زانم و ناشتوانم به‌ که‌سی بلیم.. نه‌، چه‌ند جار ویستم رووم له‌ داره‌بازه و ده‌رویشه‌کان وه‌رگیرم و نه‌متوانی...

پیره‌میردیک قه‌له‌موونیکێ نیری پێیه.. قاچه‌کانی به‌ په‌رۆ له‌ یه‌کتیری گری داوان.. وا له‌ پێش ئیمه‌وه به‌ له‌رزه

له‌رزه‌ قاچی باریکی له‌سه‌ر به‌رده‌بازیکه‌وه بۆ یه‌کتیکی دی ده‌گوازیته‌وه و هه‌ر ده‌بۆلینیت.. له‌سه‌ر شیوازی خۆی سه‌ما ده‌کات و جنیو ده‌دات.. ئاخه‌ر ئه‌وسا، پێش بگه‌ینه به‌رده‌بازه‌کان وتی گوایه شیخیکی زۆر گه‌وره‌ مردوو.. کورپتکی چوارده‌ پانزه‌ سالان به‌ده‌م قاقایه‌کی سه‌یره‌وه، که نازانم بۆچی ویستم له‌ چاوی بکه‌مه‌وه، وتی:

- ئیسقانی پاره‌ ریخۆله‌ی هه‌لدریوه.

پیره‌میرده‌که بۆ به‌ردتیک دانه‌ویه‌وه و ئه‌و رای کرد.. به‌رده‌که‌ی تینگرت، ئه‌گه‌رچی سوڕ ده‌یزانی پیتی ناگات.. له‌گه‌لیدا سه‌دان جنیوی بۆ دایک و باوکی نارد.. سه‌ری هه‌موو جنیوه‌کانیشی به‌ «ئیسقانی پاره» ده‌ستی پیکرد.. «ئیسقانی پاره له...» قه‌له‌موونه‌که‌ی بن بالی جووکاندی.. تمه‌ز له‌ حه‌ژمه‌تان رای گویشیوو.. به‌ چه‌پۆک تیتی که‌وت... ده‌یان جنیویشی به‌و دا.. به‌ ئیمه‌ی وت، که سه‌دان که‌س له‌سه‌ر ده‌ستی ئه‌و شیخه‌ تۆبه‌یان کردوو.. نازانم تۆبه‌ چیه‌ی و چۆنه‌..؟! به‌لام مرۆف چۆن ده‌توانیت له‌سه‌رده‌ستی یه‌کتیک تۆبه‌ بکات؟! ریتی تبه‌دجیت کۆترتیک له‌سه‌ر ده‌ستی من هه‌لبنیشیت، ده‌کریت درتیزترین وانه‌ی ناوکتیبی «ئه‌لف و بێ»ی پۆلی یه‌که‌م له‌سه‌ر قۆلی «رژگار»ی هاویریم بنوسم. به‌لام پیاویک چۆن له‌سه‌ر ده‌ستی پیاویکی دیکه‌دا تۆبه ده‌کات..؟! چۆن جیگای ده‌بیته‌وه..؟! چاوانی «پووره گۆلبه‌هار»یش وه‌کو چاوانی قه‌له‌موونه‌که‌ ده‌لێی دوو دلۆپ رۆن و سه‌ر ئاوکه‌وتوون.. خه‌مناک خه‌مناک رینگا ده‌پریت.. جووته‌ پیلاره‌وه‌ی هه‌وینیه‌که‌ی، که پاپووجی ئیترانین، ئاویان لێ ده‌چۆریته‌وه.. جار جار لیسوی خواره‌وه‌ی ده‌خاته‌ ژێر ددانه‌کانی و گازی لێده‌گریت... قسه‌یه‌کی پێیه‌ و به‌ «عادل سه‌لیم»ی ده‌لێت، به‌لام «عادل سه‌لیم» کیه‌..؟! پیره‌میرده‌که‌ جار جار قه‌له‌موونه‌که‌ی داده‌نیت و تاویک پشوو ده‌دات، که‌چی هه‌ر خه‌را هه‌لی ده‌گریته‌وه و نایه‌ویت له‌ ئیمه‌ دابهریت.. دایکم به‌ شیوازه‌ تایبه‌تیه‌که‌ی خۆی لێی پرسى:

- مادام ئه‌وه‌نده‌ت ئه‌و شیخه‌ خۆش ده‌ویت، بۆچی به‌گه‌ل ئه‌و ده‌رویشانه‌ نه‌که‌وتی..؟!
- عه‌له‌ شیشه‌که‌ نه‌یه‌شت.
- ئه‌ویشت ببردبايه.
پیره‌میرد له‌ قه‌له‌موونه‌که‌ی روانی و

پیکه نی... چرجه کانی ده موچاوی، که له پلستی لامپا ده چون، زیاتر درکه وتن... و تیکه بیستم ده یه ویت به و پیکه نینه به دایکم بلتیت نهو حه یا به ریه چون به ریتته نهو... له گه ل ههر هواریکدا ملی گه زیک درپژ ده کات و ده لیت عه ليقول قول قول... عه ليقول قول قول... له ناو گۆره به تاله که ی شیخدا دهنگ ده داته وه و رینگ و پرووی هه موویان ده گۆرپیت... له وانه شه مه به سستیکی دیکه ی هه بوو بیت، به لام من لپی تینه گه یشته بیتتم... «حاجی رهمه زان رهیحانی» ی خاوه نی خانووه که ی مالی «عادیل» یش له و پارچه زووییه ی تهنیشت مالیانه وه، که شوریه کی بۆ کردوه، ده بان قه له موون به خپو ده کات... «ئه میر» ی کورده زای بۆی گپراینه وه، که باپیری هه موو نپیره کانی خه ساندوه... هه تا به ته مسیل بۆی نه کردین، نه مانزانی نهو وشه یه چ مانایه کی هه یه... له ناو نهو ترس و رامانه شدا، هیشته توانیمان لپی بپرسین به چ مه به سستیکی وای لیکردون، هه تا نهو یش به و شیوازه سهیره ی خۆی پیمان بلتیت بۆ نهوه ی له لایه ک به سه ر مپیه کاندانه تسین و لاواز نه بن... له لایه کی دیکه ش که م بجوولپین و زۆریه ی کات بنوون... ئینجا به خواردنیکی که م، زیاترین گۆشت ده گرن... من نازانم بۆچی له پال نهو هه موو به زه ییه دا قیزیشم له و قه له موونانه ی «حاجی رهمه زان رهیحانی» دیتته وه... پیره میرده که مان لپی ون بوو... نه خپیر، ئیمه له و ون بووین... بازار ناوایه... شته کان ده شیوتنیت... نهوه لای خۆی به دایکمی وت قه له موونه که ی چیرۆکیکی سهیری هه یه و بۆمانی ده گپرتته وه... له ناو نهو حه شامه ت و تیکر قۆزنده ا ئاسان نیسه چیرۆکیکی تا کوتایی بگپرتته وه... کئی ده لیت «پووره گولبه هار» یش ده توانیت چیرۆکیکی خۆی بۆ «عادیل سه لیم» بگپرتته وه... «ئه میر» ی کورده زای «حاجی رهمه زان رهیحانی» چاک ده یزانی نه گه ر باپیری مالی «عادیل» له خانووه که ده ربکات، له ترسی نهوه ی نه بادا که رویشکه کان بیرمینن، نهوا چ خۆی و چ پووره کانیشی له بینینی ته له قیزیون بی بهش ده بن و ده بیت وه کو زۆر مندالی دیکه ی گه رکه بچیتته گزینۆی «فاتم نانه وا» و به پینچ فلس سهیری بکات... نهوسا باپیری دههات به گۆچان هه تا مالله وه ی دههینایه وه... به تفیش شاشه ی ته له قیزیونه که ی سواغ ده دا، به لام «ئه میر» چهند جاری

پپی وتین، که ههر کاتی باپیری بمریت، نهوان دهسته جی ته له قیزیونیک ده کړن... تا ئیستا که سم نه بینیه ناوا وه کو نهوشیتتی ته له قیزیون بیت... ناوی هه موو نه کتسه ره سینه ماییه کانی ده زانی... لاسایی زۆریه یانی ده کرده وه، به لام به دهنگی خۆشی گۆرانیه کانی به شیوه یه کی سهیر ده چری... هه رده م پپی له سه ره نهوه داده گرت، که «نه جیب رهیحانی» نامۆزای باپیره تی... ئیمه ده مانزانی نهو نه کتسه ره ی به دامه زرتنه ره ی سینه مای میسری داده نریت، کورده و باوکه بازرگانه که ی له «کوردستان» وه بۆ «میسر» کوچی کردوه، تهنانه ت نه گه ر جوان لپی وردبیتته وه، ده زانی له پیساوه کانی «گه رده کی سهیدا وه» ده چیت، وه کو نهوان له و په ری ناخوشیدا خۆشی و له و په ری خۆشیدا ناخۆشی به ده موچاویه وه ده بیننی، به لام ئاسان نه بوو باوهر بکه یین نامۆزای باپیری نهو بیت... با نازناوی هه ر دوو کیشیان هه مان شت بیت... نه م له کوئی و نهو له کوئی...!! رۆژ به رۆژیش زیاتر رقی له باپیری هه لده ستا... ده یوت «ره یحانی» یه که ی لپی ده ریچیت، که بۆ نازناوی نه کتسه ریکی لیها توو ده ست ده دات، نه گینا ریقنه ی قه له موونه کانی له خۆی باشترن... زۆر جار یش خه تاکه ی ده خسته سه ر «مام جه بار» ی دراوسییان... ده یوت نهو پپی وتوه، که ههر دنیا تاریک داها ت، نهو ته له قیزیونه ژنی پروت پیشان ده دا... باپیری چه ندین شه وی زستان له و سه ر یانه ی خۆیان داده نیشیت و له و تالیه ره ده روانیت، به شکو نهو ژنانه بینیت، که گوایه وه کو چون به رۆژ بالنده ی له سه ره هه لده نیشیت، ناوا به شه ویش نهوان به پروتی له سه ره ی هه لده نیشن... تووشی نه خۆشیییه کی قورس ده بیت و له مه رگ ده گه رپته وه... ئینجا «مام جه بار» تپی ده گه یه نیت، که به زمه که له ژووره وه یه... نه مانده زانی نهوه راستیه، یان «ئه میر» خۆی هه لپی به ستوه، چونکه نهو شتانه ی له ده ست دههات، به لام نهوه مان لا روون بوو، که «حاجی رهمه زان رهیحانی» چهند دوژمنی نهو نامیره یه... «ئه میر» یش به رده وام نهو ساته ی دههینایه به رچاوی، که نهو له ناو پیخه فه رزیوه که یدا گیانی ده رده چیت، یان له به رده رگای حه وشه قاچه کانی له بار یه کتر ده جن و به پشتا ده که ویتته سه ر نهو زووییه ره قه لانه، به لام نهو هه نگاهه چوستانه ی وایان پیشان نه ده دا، که خه ونی کورده زا که ی وا به ئاسانی بیته راستی... گۆچانه که شی زیاتر بۆ ترس و

سام به دەستەوه دەگرت، نەوێک بۆ ڕۆیشتن و هاوسەنگی.. کاتی دەچوو مائی «عادیل»، بە قایم لە دەرگا و دیوارەکانی دەکوتا.. یان بە هەموو هیزی خۆبەوه بۆ کەرۆشکەکانی ڕادەوهشاندا.. منیش وەکو زۆر مندالی دیکە گەرەک بیستم، گوايه «ئەمیر» بە تەمایە شەویەک لە خەودا باپیری بخنکێت.. یان ژەهری مشک و جرجی بۆ بکاته چێشتهوه.. لەگەڵ هەموو ئەوانەشدا ئەو رقی لە باپیری هەلگرتبوو، لەویدا یارمەتی دەدا، کە بتوانیت بە چاکترین شیوه لاسایی بکاتهوه.. ئەو هەش هەر خۆی مەشقیکی باشبوو لەوێ، کە لە ئایندەدا ئەکتەر، کتومت ڕۆلی پیرەمیردێکی کەللەرەقی شەڕانی ببینیت.. ناخر ئەو بەردەوام پلانی دادەنا چۆن لە ئیستاهو خۆی پێ بگەیهنیت، بۆ ئەوێ چەند سالیکی دیکە سەر هەلگرت و ئێرە بەجێ بهێنیت.. سەرەتا بچیتە «میسر» و ناوبانگی بۆ خۆی پەیدا بکات، لەوێشەوه ڕیگای «ئەمەریکا» بگرتە بەر و بەهۆی فیلمە یەک لە دوای یەکەکانی بگەریتەوه.. لەسەر دیوای حەوشە «قوتابخانەی قازی محەمەد» دا دەستەکانی بۆ ئاسمان هەلدەبری و رای دەکرد.. زۆر جاریش هەردووکیانی لە دواوه بۆ دەبەست و دەبوايه بە هەنگەشەلی لەم سەرەوه بچیتە ئەو سەر.. ئەگەرچی چەند جارێک کەوتە خواری و قاچی لەجێ چوو، یەک دوو پەراسووی شکا، ناوچەوانی قەرنجا، بەلام ئەنجام ڕاهات.. بە پایەکانی قادرمە ی ئەو تانکییە بەرزە «سەیداوه» دا سەرەدەوت و هیندەدی کۆترتیکی لێدەمایەوه.. لەوێهە یێنە ی ئەکتەرێکی لێهاتوو قسە ی دەکرد و دەنگی دەدایەوه.. ژبانی وی بەردەوام لە مەترسییەکی گەورەدا بوو.. کەس نەیدەزانی چۆن لێیان دەرپاز دەبیت، بەلام ئەو جارە ی خۆی هەلدايه ژیر تايه ی ئوتومبیلیک، گوايه دەیهوێت بە تەمسیل وای پیشان بدات لێی داوه و بەراستیش بەری نەکەوتوو، زۆری نەمابوو ئەو دۆجە لەگەڵ قیرەکەدا بیکاته یەک.. شۆفیترەکه ڕەنگی زەرد زەرد هەلگەرا.. باریکەیهکی گەنج بوو.. بە کراسیکی سپی و پانتۆلیکی ڕەشەوه دابەزی و لێی پرسى:

- ئەو تۆ بۆ وات کرد کورپی نازانم کى..!؟

یەکی لە هاوڕێکانی پتی وت:

- ئەو تەمسیلە.. چەند سالیکی دیکە دەچیتە میسر

و دەبیتە ئەکتەر.

شۆفیترەکه هیندەدی دی توورە بوو:

- باشتر نییه پێشتر دایکی بنیتریت، بەشکو هەتا ئەم دەگات، ئەو لەو تیاترۆخانە ی ئەوێ جیگایەکی باشی بۆ بکاتهوه..!؟

«مازن ئەحمەد» ی پوورزای، کە لە هەمووان زیاتر هانی دەدا ببیتە ئەکتەر، بە کابرای شۆفیتری وت:

- تۆ ئیستا گالتەت بەم قسانە دیت، بەلام دەبینی چۆن ڕۆژێک وەکو نەجیب ریحانی ناموزای باپیری کچی جوان جوان ماچ دەکات.. تۆش زەقە ی چاوت دیت و لەو تەلەفزیۆنە تەماشای دەکەیت.

- با جارێ دایکی بچیت وەکو هیند ڕۆستەمی پوورزای و هودا سولتانی خالۆزای لە فیلمیک لە باوہشی ڕوشدی ئەبازە بیت و لە یەکیکی دیکە عیماد حەمدی هەلی پەرتییت، ئینجا ئەو کاتە... «مازن ئەحمەد» وتی:

- ئەو کاتە پوورم سەری خۆمان و گەرەکشمان بەرز دەکاتەوه.

ئەو هەموو ڕۆژیکی لێدەهات.. هی خەمناک و هی پیکەنیناوی.. هەرچیەکی بەشەو لەو تەلەفزیۆنە ی مائی «عادیل» بدیبا، بە ڕۆژ لە چاوی دەکردەوه.. دەگریا.. فرمیسک بەراستی لەو چاوانە دەهاتنە خواری.. پێدەکەنی.. دەتریا یەوه.. دەبوورایەوه.. لە پر دەیکردەوه گریان.. ئەوێ نەیدەهیشت «دایکی عادیل» لێی بێزار بیت و وەکو ئەندامیکی خێزانەکه لێی بروانیت، ئەو بوو کە ئەو بە تەنیا دەیتوانی لە زمانی کچە نەخۆشەکه ی تیبگات.. لە راستیدا ئەو ناوی «پێزان» بوو، بەلام چونکە بە دەست دەردیکی پیسەوه دەتلايهوه، لە گەرەک هەر بە «کچە نەخۆشەکه» ناوی دەهینرا.. تەمەنی دەگەیشته چوار پینچ سال، بەلام لە مندالی ساوا دەچوو.. بەردەوام دەیانکرده باوہش و هەر دەنووزایەوه.. ڕۆژ بە ڕۆژ زیاتر چاوهکانی بە قوولدا دەچوون و پیستی دەموچاوی چرچ هەلدەگەرا.. سەرەرای ئەو دەست کورتییەشیان جلی جوان جوان و ڕەنگاوپەنگیان لەبەر دەکرد، بۆ ئەوێ کەمێ ڕەنگە زەردەکه ی بشارنەوه.. بە گوریس جۆلانە یەکیان بۆ ساز کردبوو.. زۆری کات باوکی رای دەهەژاند.. خۆی لەسەر دارشەقەکانی بن بالی ڕاگیر دەکرد و بەردەوام بالی پتوہ دەنا.. ئەوسا زیاتر خەیاالی دەرویشت، بۆیه

هەندیک جار سەری دەسوورا و دەکەوتە سەر زەویبەکە.. هەموو ئەو شتەکانە نەیان دەتوانی تازارەکانی «کچە نەخۆشەکە» نەهێلن.. «ئەمیر» لێی وەر دەگرتن.. بەملا و بەولایدا دەبرد.. خۆی بۆ دەکرد بە پشیلە و بە سەگ و بە هەموو جوۆرە ئازەلێکی دیکە.. هەمان دەنگی ئەوانی لە قورگی هەلەدەستاندا.. دەبەتێنا بە پیکەن.. وا هۆگری بوو، بە دوایدا دەگریا.. زۆر جار لە باوەشیدا دەنووست.. ئەو رۆژە «کچە نەخۆشەکە» مرد، «ئەمیر» بەراستی گریا، بەلام ئەو ئیوارە یەباریان کرد، نەتەتوانی ناو لەو حالەتە بنییت، کە بە سیمایەو دەبێنا.. من هەرگیز ئەوەم بێرناچیتەو، کاتێ وتی:

- ئێوە دەزانن چەند بێچوووە کە رویتشکی چاوە نەپشکوتوو لەناو ئەو کونانەدا بە جێمان، کە باپیرم و باوکم پریان کردنەو..؟

دەتوت بەراستی لە بەرامبەر ئەکتەریکی لێهاتوو داین، بەلام ئەو بۆ تەلەفزیۆنەکە دەگریا، نەک بۆ کە رویتشکەکان...

ئێستا دوورنێبە لەناو ئەم بازارە «دایکی عادیل» بێنن، کە قەفەزێک کە رویتشکی پێبە و دەیانفروشت. لەو تەمی باریان کردوو، نەمدیون.. وتیان لە «سەعدوناو» خانوویکی دیکەیان بە کرێ گرتوو.. نازانم بۆچی ئەوەندە پەرۆشی بێنێنا.. لە گەرەکی ئێمە گوتەبەک هەبە دەلێت: «کاتێ بۆ بێننی یەکیک بە پەرۆشیت، ئەو دەتەوێت شەری لەگەڵدا بکەیت».. نا، بە تەمای شتیکی ئاوانیم، بەلام لە ئێستاوە دلێنام، کە لەرووم نایەت بێیان دویتم.. هەر دەلێتی تاوانیکی زۆر گەورەم لە هەقدا کردوون.. شوفیری دۆجەکەشم لە رۆژی زەماوەندی خالمدای بێنێبەو.. لە پیاو توورەکەمی ئەو رۆژە نەدەچوو.. دەرکەوت خزمی خۆمانە.. نوکتەمی دەگێرایەو و هەموویان لە قاقای پیکەنێیان دەدا.. شەرم رێگای پێ نەدەدام لێی بێرسم دەزانی ئەو کورەمی خۆی خستە ژێر تایی ئۆتۆمبیلەکەمی تۆو و لە مردن گەرایەو، دوایی چی بەسەر هات..؟! پەنگ بوو بێرسیبا: «سەری خۆی هەلگرت..؟! کردی بەراست..؟! گەبێشتە مێسر..؟! بەلام لەناو ئەو هەموو گەورەیدا کێ گوتی لە مندالێکی وەکو من دەگرت، هەتا ئەگەر بێزانیبا چیرۆکیکی کاربگەرم پێبە و دەتوانم کەم و زۆر، باپەرچەریش بێت، هەر بۆیانی بگێرمەو..»

پراستیشدا من رووداوێکەم بە چاوی خۆم نەبێنی... کاتێ گەبێشم، پەردەمی شانۆکە دادەدرایەو.. تەنانەت ئەوانەمی لەویش بوون، نەیان دەتوانی پێمان بلێن چێیان بێنێو و بە وردی بێگێرەو.. ئەو جارە «مازن ئەحمەد» ی پوورزای تاییبەکی ئۆتۆمبیلێ بە قەدەر تاییبەکی پێشووی هێنا.. بردیە هەمان شوێن و نەوتی بەسەردا رشت.. گری تێبەردا.. بە دارەکەمی دەستی شویتێکی لە نزیک تاییبەکی نیشان کرد و وتی:

- ئەو لێرە قەلەمبازی هەلەدا.. وانیبە..؟! - با، رێک لەوی بوو.

- هەموو جارێکیش لەو دیو دەکەوتەو.

- ئا، بەلام دواین جار...

- منیش ئەو دەلێم... بۆچی بە تەنیا ئەو جارەیان...؟! - بەلام ئەو سویند دەخوات و دەلێ مندال درۆ دەکەن.. من هاتووم دووربان بێخەمەو و ئاگرەکەش بکوژێنمەو.

- ئەدی خۆ نالێیت قاچم خستە بەرقاچی و... دوایی هەر «مازن ئەحمەد» خۆی وتی:

- باشە بۆچی بە خەلک دەلێت ئەوێ دواي شەیتان بکەوێت، ئاوا خوا لەسەر زەوی دەیخاتە دۆزەخەو و دەیکاتە خۆلەمیش..؟! ئەگەر نەمەمی باران وەستاو، بەلام بۆنی خۆلەکە هێشتا لە توانیدا ماو پێمان بلێت گۆرانیکی رووداو.. هەر ئەو گۆرانی بە سیمای بازارپێشەو دیارە.. رەنگە زۆرەیان بێر لە جلی زستانە بکەنەو.. کەپری دووکانەکان قوورایان لێدەتکیت.. سەرنج لە میوێ سەر عەرەبانەکان دەدەم.. هەر عەرەبانچیبە و بە شێوازی خری پێیاندا هەلەدات، هەنارەکان شەق بوون.. دەلێ دەمیان بۆ قسە کردۆتەو.. ئەو دەنکە قاووبیانه کۆمەلێ پستی گەورەمی ئاودارن.. دەتوانم بلێم لە من دەچن... دەستی ژنان لە ژێر عەباوە دێنە دەری و بەو پەنجە بزێوانە یەک بە یەکیان دەخەنە ناو زەنبیلەکانەو.. ئەو رووداوێ «ئەمیر»یش رووخساری گەرەکی ئێمەمی گۆرێو... شتی سەیر سەیری بە دواي خۆیدا هێناو... «حاجی رەمەزان رەیحانی» ی باپیری هێچی لەوێ جارن ناچیت... هەر خێرا تەلەفزیۆنیکی کری... لە کاترێم شەشەو هەتا کاترێم یەکی شەو بە دیاریبەو دەبێتەت.. متەق لە خۆی دەبێت.. مەگەر بۆ گۆرینی

که ناله کانی ههستیتته وه و قرچ قرچ په نجه به دوگمه کانه وه بنیت، نه گینا وه کو «مازن ته حمه د» ده لیت بهرده وه ام پشتی به و دیواره وه داوه و لیتی راده مینیت.. له «که رکوک» وه بو «به غداد» و له ویوه بو «مووسل».. جاریک کوردی و جاریک عه ره بی... ماوه ی بهرنامه ی تورکمانیش له دهست خوی نادات، به لام خوشترین رۆژ لای نه وه هینیه، چونکه له به یانییه وه هه تا دوا ی نیوه رۆ بهرنامه کان په خش ده کړین.... دایکم له پر تووشی دوو دهسته خوشکی خوی ده بیت... منیش ده یاناسم، دراوسیتی مائی نه نکمن له «کو ماری».. وه کو هه موو جاریکی دیکه، به بی نه وه ی گوئی به قه ره بالغی بدن، گالته سه یر سه یره کانی خویان له گه ل دایکم داده مزین، تویه لیک جنیوی پیده ده، به لام له پر هه دوو کیان بی دنگ ده بن... جوان له سیمای دایکم ورد ده بنه وه... به ناماژه ی چا و دایکم له ئیمه دوورده خه نه وه، گوايه ده یانه ویت به نه ینی قسه ی له گه لدا بکن... ئیستا من و «پوره گولبه هار» پیکه وه وه ستاوبن... دهستم ده گریته، نه وه کا ون بیم... شهرم دامده گریته، به لام درۆ ناکه م وا ههست ده که م دهستی سونده یه که وه هه موو گه رمایی گیانی له ریگایه وه ده رژیته ناو گیانی منه وه... باشه بو نه لیم نه و کانییه و من گۆزه یه کی شیدارم...؟! به لئ، ریک له گۆزه یه کی بچووک ده چم... ئیستا پر ده بم و له شهرم ده رژیته وه... پروان من بیر له چی ده که مه وه... ناهه قیان نییه به شیتیم ده زانم... کاتی ده ته ویت تاکیک کوتری می له گه ل تاکیک کوتری نیردا بکه یت به هاوجووت، ده بیت بو ماوه ی چند سه عاتیک بیان خه یته کولانه یه که وه... نیره که به درژیایی نه و ماوه یه به دندووک له مییه که ده دات، نه وه به بی نه وه ی مییه که هیچ ناره زاییه کی نشان دایته... هینده ی لیده دات، هه تا ته واو هیز له گیانی خوی و نه ویشدا ده بریت، ئینجا عه شقی ده بیت و ده بنه هاوجووت... ناسینی دهسته کان ته واو پیچه وانه ی ناسینی کوتره کانه... به ناشتی ده ستپیده که و به شهر کو تایی ده ین... نه وه تا دایکیشم دهستی خوی بو نه ولا دریت ده کات و به ژنه کان ده لیت:

- په له مانه... ده رۆین.

له و ناماژه یه دا وا درده که ویت، که ئیمه له مائی «عادیل سه لیم» زور نریکن... کاتی گیارانه وه ی

چیرۆکه که نریک بووه ته وه... هه ره له خۆمه وه ترسیک دامده گریته... هیشتا دهستم له ناو دهستی «پوره گولبه هار» ه و به دم ریگاوه خه یالم له کوتره کان نالاوه... رهنگه نه وه هه یریشی نه مایته، که مه چه کی منی گرتوه... وا ههست ده که م نه و ترسه هه مان ترسی ناو خه ونه که ی دوینت شه ومه... نازانم بزچی له قوتابخانه ی «ئین خه له کان» ی ناو بازارم... له ناو هه موو قوتابییه کانی پۆل ته نیا من نه کی ماله وم نه نووسیوه ته وه... ماموستا به قه هه لمده گریته و له سه ربانی قوتابخانه وه هه لمده داته خوارئ... بو ناو هه شامه ته که... نای له و خه لکه سه یره!! نه وه بو سه ربان پیوه نه ماوه...؟! کاتی لییان ده روانیت، مرۆقی ناساین، که چی له جیاتی سه ر، ته خته ره شیکیان پیوه یه و وه کو کیلی گۆر شتی سه یر سه یریان له سه ر نووسراوه... ده یان خویتمه وه و هیچیان لی تیناگه م... ترسه که م زیاتر تاو ده ستینیت... له ناوی دایکم، باوکم، مامۆژنم، مام و هه موو که سه نریکه کانم ده گه ریم و نایاندۆز مه وه... سوپر ده زانم نه وان، نه وانی بی سه ر و بی دم و چا و بی سیما، من ناسنه وه، به لام کو ل نادم... له ناکا و له سه ری یه کی له شه قامه کاندایانم من وا رووتم... رهنگه جله کانم له گه ل دهسته به هیزه کانی ماموستا چوویتت، کاتی له و سه ربانه هه لیدامه خوارئ... ئیستا تیناگه م بیم خوشه سه ری نه و خه لکه بوونه ته ته خته ره شی قوتابخانه و ناتوانم من به رووتی ببین، یان نا، به لام ترسه که ی گیانم ناگه ر و هه تا دیت زیاتر کلپه ده کات... نه وان ریگا ده بن، به بی نه وه ی که سه به رکه سه بکه ویت، که چی من له ترسا خۆم له م لا ده دم و به و ده که وم... گیانی رووتم له ژیر قاچی نه ر ده ده هینم و نه وی دیکه یان دوور له خواستی خوی شه قییم تیده سه ره وینیت... له پشت کو م لیک به رمیل و ته نه که و قوتووی رۆن و دۆشاو و شووشه ی هه نگوینی هه لچنراودا «باوکی عادیل» کامیتر شه مسییه که ی پییه و دیته ده ری... هه موویان به شه ق هه لده داته ناوه راسستی «شه قامی باتا» و ته واوی بازار ده ورووژینیت... ده رابه ی دوو کانه کان یه که له دوا ی یه که داده خرین... هه ندیکیان هه ره به کراوه یی جیده هیلن... خه لک تیک ده قه رژین... پیاوان عه با ی ژنان ده رفین و خویانی پی داده پۆشن... سه دان قاپ و مه نجه ل و بوتلی پیپی و

کۆلا و کوویی شهرهت و دهخيلهی مندالان دهکونه ژیر پیمان و خه لک به کومه ل به سه رياندا بهرده بنه وه . . تهخته ره شهکان تیک دهشکین . . . ده بنه هه زاران پارچه و به ناوه دا بلاو ده بنه وه . . . سه به تهی ماسییه کانی بهردهم دوو کانی ماسییه که به ناوه دا ده رژین و سه دان قاچی باریک و نه ستوریان لی هه لده خلیسکیت . . دهیان ژن و مندال به سه ر یه کدا ده کون . . . بونی ناخوشی ریخوله و ناوه ناوی ماسییه کان، که به زهوییه گهرمه وه ده نووسین . چه ندین کهس ده بووریننه وه . . . فهرده خه لووزی هه لچنراو وه کو شاخی به فر هه رس دین و توژیکی رهش نه و ناسمانه تاریک دا ده هینیت . . . عه ره بانه ی بالنده رهنگا ورهنگه کانی «دا ده که ژی» ی بالنده فرۆش قلپ ده بیته وه . . یه ک به یه کیان له سه ر نه و شه قامه گهرمه و له ژیر پیماندا چرز ده پلیشینه وه و به و قیره داخبووه وه ده نووسین . . نه وان به خورایی ناوا خویان شپزه و سه غلهت ده کهن: «باوکی عادیل» بیجگه له من، هه قی به سه ر که سی دیدا نییه . . کۆلان کۆلانی ناو قه یسه ری و شه قامه کانی ده وری قه لا دوام ده که ویت و نه و کامیرا گه وره یه شی هه ر به شانه وه یه . . پیم ده گات و کامیرایه که ی له به رام بهرم داده نیت، به لام چونکه قاچیکی شکاوه، بویه ناتوانیت له سه ر دوو قاچه که ی دیکه یه دا بیوه ستینیت . . من ده رفهت ده هینم و جاریکی دیکه راده کهم . . . نه و دوام ده که ویت و پیم ده لیت:

-راوهسته . . .!! بو کوئی ده چیت . . .؟! به رووتی چند ره سمیکت ده گرم و دواپی پیشانی نه و خه لکه ی ده ده م .
 راجه نینیک، یاخود هاواریکی به رزی قورگم بیدارم ده کاته وه . . هه یوانه که مان، که جیگامان له ناو دا داخستوه، هیشتا تاریکه . . نه و تیشکه کز و باریکانه ی مانگیش هه ر نه وه نده یان رووناک کردۆته وه، هه تا من به هژی نه و ناماژه پرته قالییه انه وه بزانه له قوولایی تاریکیدام . . بو نه وه ی تاریکی پیشانی که سیک بدیهت، ده بیت که میک رووناکیت به دهسته وه بیت . . نازانه بوچی بیر له وه ده که مه وه . . شه وان ی پایز هه ر خویان له خه وی قوول قوول و بی سه رو بن ده چن . . ده لیتی له سه فهر دایت . . هه یوانیش رهنگ و سیمای پایز ده گرت . . هه ر نه و رهنگه به لیفه و دۆشه گ و سه رینه کانیس ده به خشیت، به راده یه ک وا بزانی هه ر بو نه وه ده نوویت تا وردتر و نزیکتر گه لای زیوبنی هه له وریو

و هه وری ته نک ی شیدار و گهرده لوولی پۆلینی ببینیت . . ترسی ناو خه ون و ترسی ده ره وه تیکه لی یه کدی ده بن . . خیرا ده ست بو بیجامه کهم ده به م . . چه ند جاریک لاستیکه که ی راده کیشم و به ری ده ده م . . به ر که مه رم ده که ویت و ده یله رینیتته وه . . به ر که مه رم ده که ویت و ده یله رینیتته وه . . خۆم له ژیر لیفه که مدا گرمۆله ده که م . . ده ترسم به لام کاتی ورد ورد روو داوه کان، دیه نه کان، جووله و تیکه ژرژانه کانی ناو نه و بازاره و رووژاوه ده هینمه وه یادم، چیرتیکی سه یر له و توقینه ده بینم، ناو له په کانم پیکه وه ده نووسینم و له ناو هه ردوو رانی جووترکراومدا ده یانشارمه وه . . هیشتا ئۆقره ناگرن . . په نجه توقیه که نام وه کو که رویشک ژیر لاستیکی بیجامه و ده ری کورته که م هه لده کۆلن و خویان ده گه یه ننه نه و دیو . . من ناوام . . باوه ریکی سه یرم هه یه . . وا ده زانه مه ترسییه کان له پیش هه مو شوینیکی دیکه جهسته مه وه ده گه نه دهسته کانم . . چه په یانم له ناو دهستی «پوره گولیه هار» دایه و راسته یانم خستۆته ناو گیرفانی چارلیستۆنه میللییه که مه وه . . پۆلینیکی هیلداره و ژنیکی دراوسیمان بوی دوربوم له ناو کۆلانیکی ته سکدا هه نگا و ده نین که نه و سه ری داخراوه . . وا هه ست ده که م رینگامان لی تیکچووه و ده بیت بگه ریننه وه . . بو نیتیکی سه یر ده چیتته قوولایی لوومه وه . . دوا ی تاو تیک بیر کردنه وه، ده زانه نه و بونی قه له می بویه نیگار کیشانه . . بو نه که هی ناو خه یالی خۆمه . . یه ک لی له هاو پۆله کانم، که پیشتر مالیان له گه ره کی «خانه قا» بووه، به جوانترین شیوه نیگاری نه و جوژه خانووانه ده کیشیت، که زۆریه یان له جووه کوچکر دووه کانه وه جیماون و به پاستیل رهنگیان ده کات . . نه و بو نه وام لیده کات نه و خانووانه م لی بیته راستی . . ناگام له ده وره بهرم ده پریت . . به ناو نه و کۆلانه ته سک و داخراوه دا هه نگا و ده نیم . . له پر دایکم له ده رگایه ک ده دات و دوا ی چاوترووکانیک ژنیک به دهستی که فاییه وه ده رگامان لیده کاته وه . . باوهش به یه کدا ده کهن . . هاوکات بیاو تیک له ژووره وه دیته ده ری و به سه رسوورمانه وه لیمان ده روانیت، کاتی جوان له سیما و جلویه رگیان ورد ده به مه وه، وا هه ست ده که م نه وان له م ماله ناژین، به لکو وه کو نیمه بو ماوه یه کی کورت ریمان که وتۆته ئیره و جیی ده هیلن . . هه ر خیرا له م

خه يالته وه بۆ يه كپكي ديكه ده گوتز مه وه و ده گمه نه و باوه رهي نم ماله شوپنيكه بۆ كو كردنه وه ي چيروك و به سه ره اته كاني خه لكي شار... هه ربويه له ناو جه رگه ي بازاريشه... پياوه كه ده گاته ئاستي ئيمه، كه هه تا ئيستنا به هۆي چاك و چۆنييه وه، نه مانتوانيووه له ده رگا ئاوديو ببن، دايكه ده ناسيته وه و بزه يه كه ده كه ويته سه ر لئوي... يه كه مجاره ده ببنم پياويك توقه له گه ل ژناندا بكات... له سه ر زماني دايكه مه وه ناوي «كاك عاديل» ده بيستم، گيانم موچوركي پيدا ديت... ليره دا ده زانم من به دريژاي ريگا وام خستوته خه يالته وه، كه ئيمه ده چينه مالي «عاديل» ي هاو ريم، به لام نه متوانيووه نه وه سه سه توقينه ره لاي خو شم ئاشكرا بكه م... ده ستي راستي «پووره گولبه هار» مه چه كي من به ره لالا ده كات و ده گاته ناو ده ستي نه و پياوه وه... زياتر ترس دامده گريت... چاوهريم كاتي ده ستي له ناو ده ستي نه ودا ده رده هينيت، جاركي ديكه مه چكي مني پي بگريته وه، به لام بۆ چاوهره كاني خو ي ده بات و فرميسكه كاني پي ده سريت... له ناو نه و هه موو ترس و سه رسوورمانه دا ده ستي پياوه كه بۆ لاي من دريژ ده كريت، گوايه ده به ويت توقه له گه لدا بكات... توقه...؟! له گه ل من...؟! ئاسان نيبه... دايكه هه ر زوو ده لئيت:

-كو ره ده ستي راگرتوه...!!

من ته نيا ده ستيك لئ دياره و له و ديوي نه و شهرم و ترسه وه سه رنج له هه موو هيل و نيشانه و ره نگه كاني ده دم، به لام هه ست ناكه م نه و ده سته به جه سه ته يه كه وه به... هه ر ده لئوي له فه زايه كي نادياره وه هاتوته ده ر، بويه هه تا ديت زياتر سه راسيمه م ده كات... من نازانم به چه ند مانگ پيم گرتوه و به چه ند مانگ زمان، نه گه ر چي نه كم هه ميشه شانازي به وه وه ده كات، كه هيج مندالتيكي ديكه ي بيه نيبه وه كو من زوو قسه ي كرد بيت... به لام دلنيام زۆرم ده وي تا نه و ترسه گه وره يه م ده شكيت و ده توانم توقه له گه ل پياويكدا بكه م، با نه و پياوه كه سيكي رووخوش و هيمنيش بيت... دايكه نايبريته وه:

-كو ره ده ستي راگرتوه...!!

نا توانم پيي بلتم كه س ده ستي رانه گرتوه، به لكو ده ستيك راگيراوه... ده نگييك ده لئيت:

-وازي لئيبينه... با بيه ر بكاته وه... نه گه ر ويستي،

نه وا توقه ده كه ين... نه گه ر نه يو يست، خو ده ستي من هيجي به سه ر نايه ت.

ژنه كه به روويه كي خو شه وه له هه ولى نه وه دايه بمانباته ژووري، به لام دايكه هه نگاويك بۆ دواوه ده گه رپيته وه ده لئيت:

-ئيمه دانانيشين... هه ر بۆ نه وه هاتووين ماله كه تان به گولبه هار نيشان بدين و ده بيت بگه رپينه وه... خو م سه رتان لئ ده دم مه وه.

ده سه كه هه تا ئيستاش راگيراوه... نه گه ر بزانه نه و توقه بليستيكه و ده توانم پيبه وه بچه ژووري، هه تا گوئ له چيروكه كه ي «پووره گولبه هار» بگرم، نه و من به ي دوو دلي ده ستم ده دم... نه خير، نه وه تا به هه مان ريگاي خو ماندا ده گه رپينه وه... نه گه رچي ته نيا من و دايكه م، به لام له خو م رانابنم داواي لئ بكه م چيروكه كه م بۆ بگريته وه، چونكه ترسي نه ودم هه يه سه رتا پاي خه يالم بشيوپنيت... هيج دوور نيبه به لايه ني كه م پيم بلت يه كي له و دوو «عاديل» هه مردوو و ته نيا له خه يالي مندا بووني ماوه.

زستاني ۲۰۰۶

تپيني:

هه ر كه سيكي راسته قينه، كه له م تيكسته دا ناوي هاتوه، نه وا به ر له بلاو كردنه وه ي، ره زامه ندي خو ي، يان هي كه سوكاري وه رگيراوه.